

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ¹
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย
สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ขัยวัฒน์ วงศ์

คุณภูนพนธ์² เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณภูนพนธ์
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2553

คณะกรรมการควบคุมคุณภูมิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณภูมิพนธ์ของ ชัยวัฒน์ วารี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้

คณะกรรมการควบคุมคุณภูมิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

คณะกรรมการสอบคุณภูมิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ นุตยุร่วม ทิพพครี)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุราณันท์)

คณะกรรมการต้อนรับคุณภูมิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกิร)

วันที่ ๑๔ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศคุณบักร

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสุลังด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย ประธานกรรมการคุณงานคุณภูนิพน์ ที่กรุณานะนำแนวทางในการศึกษาถ้นคว้าความรู้ ตลอดจนให้แนวคิดให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ และช่วยตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยเป็นอย่างดีซึ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์วงศ์นาม และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราษ ซึ่งเป็นกรรมการที่ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งนี้ให้เหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นฤมล ทิพพศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์ ประธานและกรรมการสอนปากเปล่าที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ สังผลให้งานนิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ขุวดี ฤทธิบดีและผู้ช่วยศาสตราจารย์ทุกท่านในการให้ข้อมูลที่จำเป็น ต่อการพัฒนาหลักสูตร และขอขอบคุณคณาจารย์คุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการอนุมัติให้ใช้สถานที่และกลุ่มตัวอย่าง ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่เห็นความสำคัญของการศึกษา โดยการให้ทุนการศึกษาในการศึกษา และการดำเนินคุณภูนิพน์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบุคลากรในครอบครัวทุก ๆ คน ที่เคยให้กำลังใจเป็นอย่างดีในระหว่าง การทำวิจัย และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน ซึ่งเป็นกำลังใจ สำคัญอย่างยิ่งในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

คุณค่า และประโยชน์อันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุพการี บูรพาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ความเมตตา ให้อภัย แก่ผู้วิจัยด้วยคุณภาพดี สามารถ ทำงานวิจัยฉบับนี้ได้สำเร็จ

ขั้วัฒน์ วรี

49820159: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม/ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ/ ความสามารถในการใช้ภาษาไทย/ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชัยวัฒน์ วารี: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (A TRAINING CURRICULUM DEVELOPMENT BY CO-OPERATIVE LEARNING MANAGEMENT THEORY TO ENHANCE ABILITY OF THAI LANGUAGE USAGE FOR EDUCATION STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION AT SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY) อาจารย์ผู้ควบคุมคุณภูมิพินธ์ วิชิต สุรัตน์เรืองชัย, กศ.ด., ไพรัตน์ วงศ์น้ำ, ค.ศ., สุนทร บำรุงราษฎร์, Ed.D., บุญร่วม ทิพพศรี, M.Ed., วิมลรัตน์ จตุรานันท์, ค.ศ., 264 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีองค์ประกอบคือ หลักการ วัสดุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง เวลาการอบรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรม ต่อการฝึกอบรม การติดตาม การวัดและการประเมินผล ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตร โดยผู้เขี่ยวยาณ พบ.ว่า ในภาพรวมหลักสูตรมีคุณภาพในระดับมากที่สุด

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นการนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการอบรม จำนวน 40 คน รูปแบบการทดลองเป็นแบบ Randomized Control Group Pre-Test Post-Test Design วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ t-Test ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ผลการวิจัยพบว่า 1). ความสามารถในการใช้ภาษาไทย หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2). ความสามารถในการใช้ภาษาไทย กลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรม สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3). เจตคติต่อการใช้ภาษาไทย หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4). เจตคติต่อการใช้ภาษาไทย กลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรม สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

49820159: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; Ed.D. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: A TRAINING CURRICULUM DEVELOPMENT/ CO-OPERATIVE LEARNING

MANAGEMENT/ ABILITY OF THAI LANGUAGE USAGE/ EDUCATION

STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION AT SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY

CHAIWAT WAREE: A TRAINING CURRICULUM DEVELOPMENT BY CO-OPERATIVE LEARNING MANAGEMENT THEORY TO ENHANCE ABILITY OF THAI LANGUAGE USAGE FOR EDUCATION STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION AT SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISERS: VICHIT SURATREUNGCHAI, Ed.D., PRIRAT WONGNAM, Ph.D., SUNTHORN BUMRERRAJ, Ed.D., BOONRUAM TIPPASRI, M.Ed., WIMONRAT CHATURANON, Ph.D., 264 P. 2010.

This study aims to develop and assess efficiency of a training curriculum by cooperative learning management theory to enhance ability of thai language usage for education students in faculty of education at Suan Sunandha Rajabhat University by dividing into 2 phases as follows;

Phase 1: A training curriculum development by co-operative learning management theory to enhance ability of thai language usage for education students in faculty of education at Suan Sunandha Rajabhat University comprises of principle, curriculum objective, structure, training period, content, activity of the training, training media, follow up, measurement and evaluation. The result of curriculum evaluation by an expert found in general of the curriculum is the best in quality.

Phase 2: Efficiency assessment of a training curriculum by co-operative learning management theory to enhance ability of thai language usage for education students in faculty of education at Suan Sunandha Rajabhat University is to bring a revised curriculum to trial with sample group; 40 students in faculty of Education at Suan Sunandha Rajabhat University and another 40 students in control group which have not been trained. The experiment pattern is randomized control group Pre-Test, Post-Test Design, data analysis by t-Test with SPSS for Windows, the results are 1). Ability of Thai language usage after the training is higher than before the training with statistic significant value .01 2). Ability of Thai language usage of the trained (sample) group is higher than the untrained (control) group with statistic significant value at .01 3). Attitude to the use of Thai language after the training is higher than before the training with statistic significant value at .01 4). Attitude to the use of Thai language of the trained (sample) group is higher than the untrained (control) groups with statistic significant value at .01.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	ฉ
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจุหা.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมและหลักสูตรฝึกอบรม.....	10
ตอนที่ 2 หลักสูตรคณิตครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.....	30
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร.....	34
ตอนที่ 4 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	43
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาไทย.....	61
ตอนที่ 6 เจตคติต่อภาษาไทย.....	96
ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	98
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	104
ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยสำหรับ นักศึกษาคณิตครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา ตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1972).....	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตร โดยการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.....	111
4. ผลการวิจัย.....	114
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยสำหรับ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตามขั้นตอน การพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1972)	114
ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา.....	117
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	128
สรุปผลการวิจัย.....	128
อภิปรายผล.....	133
ข้อเสนอแนะ.....	135
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	146
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เขียนช่วย.....	147
ภาคผนวก ข	151
ภาคผนวก ค	182
ภาคผนวก ง	192
ภาคผนวก จ	196
ภาคผนวก ฉ	199
ภาคผนวก ช	208
ภาคผนวก ซ	210

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ณ	212
ประวัติข้อมูลวิจัย.....	214

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. ผลการวินิจฉัยความต้องการในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.....	116
2. ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	142
3. ผลการศึกษาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ [*] เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา หลังการทดลอง ใช้หลักสูตร.....	146
4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ก่อนการอบรม.....	148
5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา หลังการอบรม.....	149
6. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ก่อนและหลังการอบรม.....	150
7. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ไม่ได้รับการอบรม กับกลุ่มที่ได้รับการอบรม.....	151
8. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ก่อนและหลังการอบรม.....	125
9. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มที่ไม่ได้รับการอบรมกับกลุ่มที่ได้รับ การอบรม.....	125
10. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าของความสามารถในการใช้ภาษาไทย และ เจตคติต่อการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการอบรมกับกลุ่มที่ได้รับการอบรม ระหว่างก่อนอบรมและ หลังอบรม.....	126

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ขั้นตอนการประเมินเพื่อการตัดสินใจตามแนวคิดของ เวลช์.....	39
2. ขั้นตอนการเรียนแบบ Group Investigation	56
3. ขั้นตอนการเรียนแบบ Jigsaw	57
4. ขั้นตอนการเรียนแบบ Think – Pair – Share	58
5. ขั้นตอนการเรียนแบบ Graffiti	58
6. องค์ประกอบเจตคติของบุคคล Triad.....	97